

Заїка А.П.,
студ. гр. ОЕФ 8.509-2,
Криворізький економічний інститут
Криворізького національного університету.
Науковий керівник – Турило А.А.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту

АНАЛІЗ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Банківська система як в Україні, так і в будь-якій державі з ринковою економікою є рушійним фактором розвитку та стабілізації фінансового сектора. Прикладом є криза 2008 року, внаслідок колапсу банківської системи була практично паралізована економіка країни. В цей період збільшилась кількість збиткових банків, які мають «негативний» кредитний портфель. В свою чергу, це зумовлює низьку ліквідність банків, існування багатьох збиткових банків із «негативним» кредитним портфелем.

Проблемі виходу банківської системи України з кризової ситуації присвячено низьку наукових праць. До вітчизняних авторів, праці яких присвячені зазначеному питанню, відносяться: Багратян Г., Геєць В., Карчева Г., Міщенко В., Уманців Ю. та ін. Їх публікації мають достатньо комплексний характер, але в межах цих робіт, на наш погляд, недостатньо висвітлюються питання: функціонування банківської системи в посткризовий період; чинників впливу на розвиток банківської системи України; розробки механізмів та програм розвитку банківського ринку України.

Стосовно кредитування фізичних осіб, то є позитивна тенденція до зростання обсягів кредитування в національній валюті, яке збільшилося на 8 млрд грн. Відповідно відбувається зменшення обсягу кредитів в іноземній валюті, які були надані банківською системою раніше.

Щодо вкладів фізичних осіб, то, на думку, в цьому сегменті також спостерігається позитивна тенденція. Це свідчить про довіру населення до банківської системи та до національної валюти.

Із початку року обсяг коштів на рахунках фізичних осіб збільшився на майже 40 млрд грн, з яких 23 млрд - це кошти в національній валюті.

За липень українські банки отримали прибуток у розмірі 683 млн грн (прибуток за перше півріччя становив 1,558 млрд грн). Доходи банків за сім місяців 2012 року склали 85,247 млрд грн, витрати - 83,006 млрд грн.

Кількість збиткових банків в Україні за підсумками другого кварталу 2012 року зросла до 19, або до 11% загального числа діючих у країні кредитно-фінансових установ. Сумарний збиток таких банків у першому півріччі становив 1,489 млрд гривень.

Отже, для підвищення ефективності та вдосконалення функціонування банківської системи України необхідно здійснити наступні заходи:

1. Стимулювати банки до активнішого управління проблемними кредитами - використання європейської схеми побудови процесів моніторингу і контролю активів та надання підтримки з боку НБУ банкам.

2. Банківському сектору України підвищити рівень капіталізації через: залучення до банків додаткового акціонерного капіталу; розроблення банками планів підвищення рівня капіталізації; стимулювання капіталізації прибутку в банках; удосконалення методики розрахунку обсягів і нормативів регулятивного капіталу та нормативів ризику; впровадження обов'язкового котирування та продажу банками власних акцій на відкритому фінансовому ринку.

3. Підвищити якість підготовки банківських працівників, що потребує узгодження

навчального процесу із відповідними запитами банків, враховуючи постійний динамізм фінансового ринку та зміни банківських технологій здійснення різноманітних операцій.

4. Підвищити якість та конкурентоспроможність банківських послуг шляхом активізації процесів консолідації банків; розвитку структури банківського сектору; забезпечення надійності банківських автоматизованих систем; створення умов для застосування електронних банківських технологій; стимулювання розвитку факторингу та лізингу; створення умов розширення безготівкових розрахунків в економіці; стимулювання банківського обслуговування малого та середнього бізнесу, населення; розвитку нових сегментів ринку банківських послуг.

5. Здійснити швидке удосконалення інформаційних технологій для впровадження нових інформаційних продуктів.

6. Покращити управління ліквідністю в банківській системі шляхом вдосконалення інструментарію регулювання ліквідності і перегляд нормативів ліквідності; планування заходів НБУ щодо управління ліквідністю; спрямування зусиль на підтримання структурного дефіциту ліквідності; спрощення і вдосконалення лінійки банківських депозитів; розробка адекватних моделей прогнозування ліквідності банківської системи.

7. Нарощувати довгострокові ресурси банківської системи за рахунок розвитку механізмів рефінансування, збереження нульової норми резервування; забезпечення рівності доступу до рефінансування всіх банків; доповнення механізму довгострокового рефінансування обмеженнями на використання наданих коштів

8. Розробити механізм і умови участі держави в капіталах банків - використання банків з державною участю як каталізаторів становлення пріоритетних сегментів фінансового сектора; створення „довгих грошей”; посилення контролю за кредитною діяльністю організацій.

9. Забезпечити валютну стабілізацію шляхом недопущення значних курсових стрибків; підтримання адекватного рівня пропозиції іноземної валюти на валютному ринку; посилення контролю за операціями купівлі-продажу іноземної валюти; продовження практики проведення цільових аукціонів з продажу іноземної валюти; звільнення від сплати збору до Пенсійного фонду операцій з купівлі банками іноземної.

10. Запровадити маржинальну торгівлю цінними паперами - успішне здійснення операцій із цінними паперами сприятиме диверсифікації діяльності банків і підвищуватиме рівень ліквідності активів банку та посилить його конкурентне становище.

11. Здійснювати синдикований кредит, що підвищить якість кредитного портфеля банків, дасть змогу видавати великі кредити з меншим рівнем ризику.

Література:

1. *Пишк Б. Перспективи розвитку маржинальної торгівлі цінних паперів в Україні / Б. Пишк // Вісник Національний банк України -2010.- № 4 (170)*

2. *Тимошенко Т.О Проблеми банківської системи України: шляхи вирішення / О. П. Тимошенко // Економіка та держава – 2009.- № 7*